

Pelastuslaitoksen johtokunta 09.06.2021 § 19

§ 19

Käyttöomaisuusinvestoinnit 2022–2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Markkanen Kimmo

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 8162 8699

Päätösehdotus

Pelastusjohtaja Ihamäki Veli-Pekka

Johtokunta ehdottaa, että kaupunginhallitus saattaa valtuuston päätettäväksi seuraavat pelastuslaitoksen käyttöomaisuusinvestoinnit vuosille 2022–2024 (1 000 €):

Vuosi	2022	2023	2024
Menot	2 300	2 450	2 300

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Pelastuslaitoksen johtokunta:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 5 luvun 4 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on tehdä esitys liikelaitoksen investoinneista ja pitkävaikutteisista menoista, joita ei voida kattaa liikelaitoksen omalla tulorahoituksella. Investoinneista päättää valtuusto kaupungin taloussuunnitelman yhteydessä.

Investointien suunnitelmakauden 2022–2024 investointeja koskevat esitykset on toimitettava kaupunginhallitukselle 30.8.2021 mennessä. Kaupunginjohtajan kehysohje sisältäen investointikehysten annetaan 27.8.2021. Kaupunginjohtajan kehysohjeessa annetaan valmistelun pohjalta tarkennettu investointikehys ja omaisuuslajikohtaiset kehukset ohjelmakaudelle 2022–2031. Investointiesityksiin budjetoidaan aineettomat investoinnit, kiinteät laitteet, yli 10 000 euroa maksavat pitkävaikutteiset koneet ja laitteet sekä uusien toimitilojen ensikertainen kalustaminen.

Esitys pelastuslaitoksen käyttöomaisuusinvestoinneista vuosille 2022–2024 (1 000 €):

Vuosi	2022	2023	2024
Menot	2 300	2 450	2 300

Palvelutasopäätöksen 2021–2024 mukaan pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien kalustotarpeet määritellään suorituskykyvaatimusten

ja toimintaympäristön vaatimusten perusteella. Kaluston elinkaaren aikaista tehokasta käyttöä ja suorituskykyä tukevien kunnossapito- ja materiaali palvelujen sisäinen ja ulkoinen saatavuus koko alueella varmistetaan. Investoinnit, hankinnat ja poistot toteutetaan suunnitelmallisesti, oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti suorituskykyvaatimusten täyttämiseksi. Ajoneuvohankinnoissa otetaan huomioon energia- ja ympäristövaikutukset. Kalusto mitoitetaan toimintavalmiuden suunnitteluohjeen ja suorituskykyvaatimusten mukaisesti ja kaluston kokonaismäärä pyritään optimoimaan siten, että kaluston käyttöaste on mahdollisimman korkea.

Toimiva kalustokierto on siten osa poikkeusolojen varautumista. Käytännössä pelastustoimen ajoneuvokantaa on kierrätetty ja uusittu siten, että pelastuslaitoksen välittömässä valmiudessa olevien sammutus-, raivaus- ja säiliöautojen ikä on enintään 10 vuotta. Autot siirretään viimeistään 10 vuoden käytön jälkeen sopimuspalokuntien käyttöön. Sopimuspalokuntien sammutus- ja säiliöautoja uusitaan siten, että ne ovat hyvässä toimintakunnossa ja enintään 20 vuotta vanhoja. Autoja uusitaan ja kierrätetään niin, että hyväkuntoisimmat ajoneuvot ovat vaativimmissa tehtävissä. Tarkastusautot pyritään uusimaan enintään 5 vuoden ikäisinä ja miehistöautot enintään 10 vuoden ikäisenä.

Tuleville vuosille on edelleen painetta, jotta sopimuspalokunnille tarjottavien autojen ikä ei ylitä 20 vuotta. Investointiohjelmaa on kevennetty siirtämällä merkittävä osa hankinnoista leasing-rahoituksen piiriin (Kuntarahoitus oyj). Tämä kasvattaa käyttötalouden kehystä tulevina vuosina, koska leasingaika on merkittävästi lyhyempi kuin investointina hankitun poisto aika.

Palosuojelurahasto ei säädösten takia voi tukea leasinghankintoja. Näin ollen sellainen kalusto, johon on mahdollista saada palosuojelurahaston avustus, on tarkoituksenmukaista hankkia investointina. Samoin toimitilojen ensikertainen kalustaminen menee Espoon kaupungin ohjeistuksen mukaisesti investointihankintana.

Öljyntorjuntakalustosta on Öljysuojarahasto korvannut merkittävän osan. Investointisuunnitelmassa on arvioitu öljyntorjuntakaluston hankintatarvetta ottaen huomioon, että vähintään kaluston määrällinen ja laadullinen nykytaso säilytetään. Öljysuojarahasto ei korvaa leasinghankintoja. Tällä hetkellä on epäselvää, miten Öljysuojarahastosta saadaan jatkossa korvausta. Mikäli investointikehys laskee merkittävästi alle esitetyn, joudutaan öljyntorjuntakaluston hankkimista lykkäämään. Lykkääminen ei lyhyellä aikajänteellä merkittävästi heikennä läntisen Suomenlahden öljyntorjuntavalmiutta. Suorituskyvyn ylläpitäminen nykytasolla edellyttää kuitenkin kahden keräävän öljyntorjunta-aluksen uusintaa viimeistään vuosina 2023 ja 2024. Uusinta on otettu huomioon investointiesityksessä.

Ensisijaisesti pelastuslaitoksen on turvattava päivittäinen toiminta uusimalla jokapäiväisessä käytössä olevaa kalustoa. Ensihoitopalvelujen tarpeisiin ajoneuvokalusto hankitaan leasingrahoituksella. Samoin pelastustoimen tarkastus- ja miehistöautot hankitaan leasingrahoituksella. Tämä hoituu nykyisen käyttötalousarviokehysten puitteissa, kun leasingaika sovitetaan vastaavaan investoinnin poisto aikaan.

Hallinnon turvallisuusverkon (TUVE) infrastruktuurin rakentamiseen varaudutaan investoinneissa vuosille 2022 ja 2023 yhteensä 300 000 €

seitsemän paloaseman osalta. Kuuden paloaseman osalta rakentaminen on toteutettu vuoden 2021 aikana (kolme tehty ja kolme tekeillä).

Pelastuslaitoksen kalustohankintojen osalta on oleellista, että pelastustoimen kone- ja kalustohankintojen euromääräinen taso pidetään noin 3,5 milj. euroa/vuodessa, jotta kaluston ylläpito ja kierto on tasaista ja kaluston käyttöikä ja laatu vastaavat muuttuvaa toimintaympäristöä. Leasing-rahoituksella hoitaa tästä osa, mutta noin 2,2 miljoonan euron keskimääräinen taso jouduttaneen edelleen vuosittain investoimaan. Näin voidaan täysimääräisesti hyödyntää palosuojelurahaston ja öljysuojarahaston avustukset, sekä hankkimaan sellaista kallista kalustoa mm. ensihoitoa varten, jota ei ole tarkoituksenmukaista hankkia leasing-rahoituksella.

Vuoden 2021 talousarvion yhteydessä vuosien 2022 ja 2023 taloussuunnitelmaan investointien enimmäismääräksi Espoon kaupunginvaltuusto (7.12.2020) vahvisti 2,1 milj. euroa. Nyt tehtävä esitys ylittää hieman esitetyn enimmäismäärän (v. 2023 ylitys 0,2 milj. euroa ja v. 2024 0,35 milj. euroa). Ylitystarve tulee TUVE infrastruktuurin rakentamisesta ja öljyntorjunta-aluksen (E-luokka) uusimisesta.

Jos sote- ja pelastustoimen uudistus etenee ja hyvinvointialueen valmistelu täysimittaisesti alkaa, on mahdollisesti saatavissa TUVE-infrastruktuurin rakentamiseen valtionosuutta osana välttämättömiä muutuskustannuksia jo ennen hyvinvointialueen toiminnan käynnistämistä. Rahoitusta tulee hakea väliaikaisen toimielimen (VATE), joka voi sopia rahoituksen käyttämisestä pelastuslaitoksen (Espoon kaupunki) kanssa.

Investointien (poistojen) ja leasingkustannusten vuosittainen yhteenlaskettu kustannus asettuu 5,3 miljoonaan euron tasoon vuosien 2024-2025 aikana. Tarkempi tämänhetkinen kalliin kaluston hankintasuunnitelma vuosille 2022–2026 hankkeittain on oheismateriaalina. Samassa materiaalissa on arvio myös seuraavasta viisivuotiskaudesta (2027–2031).

Päätöshistoria